
KANSALLISTEN RAJOITUSTEN LAKKAUTTAMISESTA

Eräs entisen Venäjän paheista, joista siihen lankeaa häpeän varjo, on kansallisuussorron pahe.

Uskonnolliset ja kansalliset vainot, „muukalaisten“ väkivaltainen venäläistäminen, kansallisten kulttuuri-laitosten vainoaminen, äänioikeuden riistäminen, muuttovapauden riistäminen, kansallisuuksien usuttaminen toistensa kimppuun, pogromit ja verilöylyt — sellaista on häpeällisen muiston jättänyt kansallisuussorto.

Miten voidaan vapautua kansallisuussorrosta?

Kansallisuussorron yhteiskunnallisena perustana, sitä henkeväyttävänä voimana on kuoleva maaylimystö. Ja mitä lähempänä se on valtaa, mitä lujemmin se pitää valtaa käsissään, sitä voimakkaampaa on kansallisuussorto, sitä inhoittavampia ovat sen muodot.

Entisellä Venäjällä, jolloin vallassa oli vanha maaorjuuttaja-ylimystö, kansallisuussorto riehui täydellä voimalla purkautuen useinkin pogromeiksi (juutalaispogromit) ja verilöylyiksi (armenialais-tataarilaiset verilöylyt).

Englannissa, jossa maaylimystö (maalordit) on vallassa yhdessä porvariston kanssa ja jossa ei enää pitkään aikaan ole ollut tämän ylimystön jakamattonta herruutta, kansallisuussorto on lievempää eikä se ole niin epäinhimillistä, tietenkin, ellei oteta huomioon sitä seikkaa, että sodan aikana, kun valta siirtyi maalordien käsiin, kansallisuussorto on huomattavasti voimistunut (irlantilaiden ja hindujen vainot).

Mutta Sveitsissä ja Pohjois-Amerikassa, missä ei ole eikä ole ollutkaan maalordijärjestelmää ja missä valta on jakamattomasti porvariston käsissä, kansallisuudet kehittyvät enemmän tai vähemmän vapaasti eikä kansallisuussortoa yleensä puhuen ole juuri lainkaan.

Kaikki tämä on selitettävissä pääasiassa siten, että maaylimystö itse asemansa perusteella on (eikä voi olla olematta!) kaikenlaisten vapauksien, muun muassa myöskin kansallisuusvapauden, mitä päättäväisin ja leppymättömin vihollinen, että vapaus yleensä ja kansallisuusvapaus erikoisesti murtaa (eikä voi olla murtamatta!) maaylimystön valtiollisen herruuden pohjimmaisia perustuksia.

Feodaaliylimystön poistaminen valtiolliselta näyttämöltä, vallan riistäminen siltä — se juuri merkitseekin kansallisuussorron hävittämistä, kansallisuusvapaudelle välttämättömien tosiasiallisten ehtojen luomista.

Koska Venäjän vallankumous on voittanut, niin se on jo luonut nuo tosiasialliset ehdot kukistamalla feodaaliseen maaorjanomistukseen perustuvan vallan ja säätämällä vapaudet.

Nyt on välttämätöntä:

1) sorrosta vapautettujen kansallisuuksien oikeuksien muodollistaminen ja

2) niiden lainsäädännöllinen vahvistaminen.

Tällä pohjalla syntyikin Väliaikaisen hallituksen asetus uskontunnustusta koskevien ja kansallisten rajoitusten lakkauttamisesta.

Kasvavan vallankumouksen hoputtamana Väliaikaisen hallituksen täytyi ottaa tämä ensimmäinen askel Venäjän kansojen vapauttamista kohti, ja se otti sen.

Asetuksen sisältönä yleispiirtein on ei-venäläiseen kansallisuuteen kuuluvien ja ei-kreikkalaiskatolista uskontoa tunnustavien kansalaisten oikeuksien rajoitusten lakkauttaminen seuraavissa suhteissa: 1) asumaan asettumisessa, asumisessa ja muuttamisessa; 2) omistusoikeuden y.m.s. hankkimisessa; 3) kaikenlaisien elinkeinojen harjoittamisessa, kaupankäynnissä y.m.s.; 4) osallistumisessa osake- y.m. yhtiöihin; 5) valtion y.m. virkoihin pääsemisessä; 6) oppilaitoksiin pääsemisessä; 7) ei-venäjän kielen ja murteiden käyttämisessä yksityisliikkeiden asiainhoidossa, opetuksessa kaikenlaisissa yksityisissä oppilaitoksissa ja kauppakirjanpidossa.

Sellainen on Väliaikaisen hallituksen asetus.

Ne Venäjän kansat, jotka ovat tähän asti olleet epäilyksen alaisina, voivat nyt hengähtää vapaasti ja tuntea olevansa Venäjän kansalaisia.

Tämä kaikki on erittäin hyvä.

Mutta olisi anteeksiantamaton erehdys luulla, että tämä asetus riittää turvaamaan kansallisuusvapauden, että kansallisuussorrosta vapauttaminen on jo suoritettu loppuun asti.

Ennen kaikkea asetus ei säädä kansallista tasa-arvoisuutta kieleen nähden. Asetuksen viimeisessä kohdassa puhutaan muiden kielten kuin venäjän kielen käyttämisoikeudesta yksityisliikkeiden asiainhoidossa ja opetuksessa yksityisissä oppilaitoksissa. Mutta miten on meneteltävä niiden alueiden suhteen, joiden kansalaisten valtava enemmistö on venäjän kieltä puhumattomia ei-venäläisiä (Taka-Kaukaasia, Turkستان, Ukraina, Liettua y.m.)? Epäilemättä siellä tulevat olemaan (täytyy tulla olemaan!) omat eduskunnat ja siis myös „asiainhoito“ (eikä suinkaan „yksityinen“!) samoin kuin „opetuskin“ oppilaitoksissa (eikä ainoastaan „yksityisissä“!) — kaikki tämä tietenkin ei vain venäjän, vaan myöskin paikallisilla kielillä. Aikooko Väliaikainen hallitus julistaa venäjän kielen valtion kieleksi ja riistää mainituilta alueilta oikeuden toimittaa „asiainhoidon“ ja „opetuksen“ äidinkielellä niiden omissa laitoksissa, jotka eivät ole suinkaan „yksityisiä“ laitoksia? Aikoo ilmeisesti. Mutta kuka muu kuin hölmö voi uskoa, että tämä olisi kansakuntien oikeuksien täydellistä samanlaistamista, josta „Retsh“³ ja „Den“⁴ lehtien porvarilliset kuomat kirkuvat ja toitottavat kaikilta katoilta? Kukapa ei ymmärtäisi, että tämä merkitsee kansakuntien tasa-arvoisuuden puuttumisen laillistamista kielenkäytön alalla?

Edelleen. Ken haluaa saada aikaan todellisen kansallisen tasa-arvoisuuden, hän ei voi rajoittua kieltävään rajoitusten lakkauttamistoimenpiteeseen, vaan hänen on siirryttävä rajoitusten lakkauttamisesta myönteiseen suunnitelmaan, joka takaa kansallisuussorron hävittämisen.

Tämän vuoksi on julistettava:

1) valtiollinen autonomia (ei federatio!)ehjän taloudellisen kokonaisuuden muodostaville alueille, joissa vallitsevat erikoiset elämäntavat ja väestön kokoonpano on kansallinen ja joissa „asiainhoito“ ja „opetus“ tapahtuu äidinkielellä;

2) itsemääräämisoikeus niille kansakunnille, jotka syystä tai toisesta eivät voi jäädä valtiollisen kokonaisuuden puitteisiin.

Sellainen on tie, joka johtaa todelliseen kansallisuussorron hävittämiseen ja kapitalismin aikana — mahdollisimman suuren kansallisuuksien vapauden turvaamiseen.

*„Pravda“ № 17,
maaliskuun 25 pnä 1917*

Allekirjoitus: K. Stalin